

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Paraphrasis Epistolæ B. Pauli ad Galatas V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

DOMINICA XIII. POST DOMINICAM S.
Trinitatis, Epistola B. Pauli Apostoli ad Galatas V.

Spiritu ambulate, & desideria carnis non perficietis. Caro enim concupiscit aduersus spiritum, spiritus autem aduersus carnem. Hec enim sibi inuisem aduersantur, ut non quaecunque vultis, illa faciatis. Quod si spiritu ducimini, non estis sub lege. Manifesta autem sunt opera carnis, quae sunt fornicatio, immunditia, impudicitia, luxuria, adulatorum seruitus, veneficia, inimicitiae, contentiones, irae, vixae, dissensiones, scilicet, hereses, inuidiae, homicidia, ebrietates, comestationes, & his similia: quae praedico vobis, sicut praedixi. Quoniam qui talia agunt, regnum Dei non consequentur. Fructus autem spiritus est, charitas, gaudium, pax, patientia, longanimitas, benignitas, mansuetudo, fides, modestia, continentia, castitas. Aduersus huiusmodi non est lex. Qui autem sunt Christi, carnem suam crucifixerunt cum vitijs & concupiscentijs.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

Supra paulo ante lectionem hanc Paulus Apostolus dixerat nos Christianos in libertatem vocatos, modo libertatem non v'surpemus nobis in occasionem carnis. Quod quomodo fieri possit, nunc docet, dicens: Secundum spiritum ambulate, & ea quae vobis per instinctum Spiritus sanctus suggerit, quae rectae rationis iudicium praescribit, aut dicitur, facite: & desideria carnis non perficietis, id est, ita reluctandum est, ut carni delectationes suas, quas desiderat, negetis, quod est libertatem suam non dare in occasionem carnis. Caro enim, id est, appetitus sensitiuus concupiscit aduersus spiritum, hoc est, ea appetit quae rationi repugnant. Spiritus autem, id est, appetitus intellectiuius, ratio seu anima concupiscit aduersus carnem, ea quae illi molesta sunt, puta castitatem corporis, vitiorum mortificationem, sui humiliationem, &c. Haec enim duo, puta spiritus & caro, sibi inuicem aduersantur (quod graue & intestinum est bellum) ut non quaecunque vultis, faciatis. Quae enim vultis, nisi ut nulla sint prorsus in vobis concupiscentiae illicitarum, malarumve delectationum? Nemo sanctorum hoc non voluit, sed quous fuit, qui hoc haecenus impetrauit? Nemo nisi ex singulari dono (ut Dei matrem excipiam) & gratia Dei ut à concupiscentijs sit liber, effecit. Si ergo non sinunt concupiscentiae vos agere quod vultis, non finatis eas quoque perficere quod volunt, aut concupiscunt. Si, inquam, non potes facere, quin caro concupiscat aduersus spiritum, per diuinam gratiam adiutorium hoc facito, ne spiritus succumbat carni. Quod si spiritu Dei ducimini, non estis sub lege. Quasi diceret: His qui ducuntur desiderijs carnis, iure dominatur lex, eos coercens vel timore poenae. Malent enim legem non esse, ut libere facerent, quod clanculum desiderant. At is qui spiritu Dei ducitur, non est sub lege, quae timorem inuit, sed in charitate. Manifesta autem sunt opera carnis, unde cognoscetis num carne concupiscitis. Quae sunt haec? Fornicatio, ut est luxuria, quae com-

Opera carnis
quae sunt.

GGGG 2 mitti-

T. VI
21

mittitur cum scorto. Immunditia, hoc est, vitium contra naturam, vel inter eiusdem sexus homines, aut aliter. Impudicitia, quæ est libido, quæ expletur in oculis, tactibus, amplexibusquæ impudicis. Luxuria, quæ generale nomen explicat incontinentiæ vitia, & pro speciebus incontinentia-alijs hic non singulariter nominatis accipitur. Idolorum seruitus. Veneficia, hoc est, sortilegia quæ idololatriæ quoque genus est quoddam. Inimicitia, in quibus rancor aut odium seruatur, quæ vtraque ex priuato oriuntur amore. Vnde sequuntur quoque contentiones verborum, æmulationes, hoc est, inuidentiæ, vbi eadem res à duobus pluribusve appetitur, & alius alium impedit, alterquæ alteri hanc præripere conatur. Iræ, rixæ, dissensiones animorum, quæ roboratæ ex pertinaciâ sunt. Seditæ, inuidiæ, homicidia, ebrietates, comestationes, inhonestæ, luxuriosæ, conuiuia, quibus ventri, gula, ineprijs, lætitiâ mundanâ, ostentationisq; seruitur. Hæc scilicet & his similia, quæ sicut prædixi præsens olim, ita nunc absens per epistolam prædico vobis opera esse carnis, id est, opera quæ secundum hominem sunt, non secundum Deum, aut secundum spiritum, eaq; mortifera, quoniam qui talia agunt, regnum Dei non consequuntur. Qui talia, inquit, agunt, non qui talia quidem in se sentiunt, sed aduersus ea consurgunt. Aliud namque est agere vitia, aliud configere contra vitia, aut sentire. Qui enim aduersus vitia habet conflictum, habet quidem vitia in se cum quibus pugnat, sed his tamen non consentiens, non propterea excluditur à regno Dei. Deinde opera quoque spiritus enumerans, quæ in homine spiritus sanctus habitus operatur, & spiritui insunt rationali, dicit: Fructus autem spiritus sunt. Fructus rectè vocantur hæc opera spiritus, quoniam ex bona arbore, vbi fructus optimi ac suauis prodeunt, qui refectionem perpetuam præbeant san-ritatis. Fructus, inquit, spiritus sunt: Charitas, quæ est actus dilectionis diuina, fraternæquæ: ex cuius radice omnes aliæ virtutes vigent ac virent. Gaudium scilicet in Deo & in eius benignitate. Pax, quæ est tranquillitas mentis, voluntatisquæ vnio cum Deo. Patientia, quæ æquanimitèr toleratur aduersa. Longanimitas, quæ stabilis, diurnaquæ est inter labores, seu inter aduersa animi expectatio bonorum diuinorum promissorum. Bonitas, id est, dulcedo beneuolentiæ, & pia animi affectio. Benignitas, quæ ipsa quoque pia est affectio animi sua gratis offerentis, hilariterquæ quicquid potest propter Deum largientis. Mansuetudo, qua homo efficitur tractabilis, bonisquæ consentiens, lenis, mitisquæ, ac affabilis. Fides, id est, certitudo fidei. Aut fides est, qua veraciter credimus, quod non possumus videre. Aut fides, id est, fidelitas, fauorisq; constans, & sanctus erga proximum, cui prodesse cupit, & quem promouere gaudet. Modestia, quæ tam in verbis, quam in operibus modum tenet. Continentia, quæ ab illicitis, obscenisquæ operibus se temperat: ac frænatur, & cum labore ac in luctamine ab obscena delectatione se continet. Idcirco enim continentia vocatur. Castitas est, quæ in pace ac quiete constituta se continet, omnem illecebram carnis, non tam impugnans, quam execrans. Cuius consummatio est concupiscentiæ omnes motus toto animi horrore detestari, iugemq; ac inuolabilem sui retinere puritatem. Aduersus huiusmodi spirituales fructus, non est lex prohibens eos, aut his contradicens, quin potius fouens eos. Porro ad-

Fructus spiri-
tus qui sunt,
& cur sic re-
ctè vocentur.

Castitatis cō-
summatio
quæ sit.

uersu
Qui a
cruci
sunt
Chri
runt
ad ho
di an
mun
cepit
E X
N
bat r
uersi
plan
mitas
rat r
eos
lang
tarj
cessè
tibi
enim
no p
facer
vni
Neq
deat
ma
I
fius
qua
ces,
locu
pass
enti
& h
vino
dica

versus opera carnis iam prædicta maximè est, ex diametroque pugnat lex. Qui autem sunt Christi, carnem suam cum vitijs & concupiscentijs suis crucifixerunt. Non omnes, inquit, vitijs reluctantur: sed hi soli tantum, qui sunt ex parte Christi, qui possessio sunt Christi, qui denique membra sunt Christi, & qui passionis Christi vestigia sequuntur, carnem suam crucifixerunt cum vitijs & concupiscentijs. Serui namque Christi ad hoc nituntur, ad hoc conanturque, ut vitia carnis subigant, & concupiscentijs, hoc est, mundi amoris non consentiant. Reprimendo enim carnis voluptates, spernendo mundi gloriam, hominumque plausus ac fauores cruci sibi faciunt, cui præceptis iustitiæ perinde ac clavis se quibusdam affigunt.

Serui Christi quomodo carnem suam cum vitijs crucifigant.

EXEGESIS EVANGELII DOMINICAE XIII.
post Dominicam sanctæ Trinitatis, Luca decimo septimo.

NON vnum in Euangelio præsentis Dominicæ tantum, sed decem in decem viris miracula à Christo facta narratur. Magnus enim aduenerat medicus, quia magnus quoque languebat ægrotus. Aegrotabat non præstantia aut nobilitate magnus, sed vniuersitate insignis. Vniuersum enim genus languebat humanum. Fuit etiam ægritudo magna. A planta nanque pedis vsque ad verticem capitis non fuit in eo vel vlla sanitas. Non inueniebatur qui curare posset hunc infirmum, nisi qui creauerat mundum. Misit igitur Deus verbum suum, & sanauit eos, & eripuit eos de interitionibus eorum. Magna infirmitas animarum, grauis morbus languor que vehemens nobilissima poscebat aromata & vnguenta pigmentaria. Adeo autem grauia fuere vulnera tua o homo, ut pro te sanando necesse fuerit Dei Filium vulnerari, necesse fuerit occidi, ut ex eius sanguine tibi balneum, ex eius cruore vnguentum tuis vulneribus adhiberetur. Sic enim Deus dilexit mundum, ut vniuersum suum daret, ut omnis qui credit in illum non pereat sed habeat vitam æternam. Itaque venit Filius Dei querere & saluum facere quod perierat. Siquidem de illo exibat virtus, & sanabat omnes. Hæc vniuersitas languentium in perfecto numero signatur decem leprosum. Neque enim vltra decem potest numerus procedere, quin ad vnitatem redeatur. Accipiamus itaque Euangelium.

Augustin. Esaiæ 7. Psalm. 106. Ioan. 3. Luca 19. Luca 6.

Dum iret Iesus in Hierusalem, transibat per mediam Samariam & Galilæam.

Iter hoc versus Hierusalem, vltimus fuit Christi ad Hierusalem ante ipsius passionem accessus. Ibat enim Hierosolymam, ad ciuitatem scilicet, itaque qua nouerat Iudæorum populum contra se amaricatum, præcipue pontifices, scribas, pharisæos & legisperitos, suum sanguinem sitientes. Ad quem locum vltro ascendit, qui eam ob rem in mundum, ut sua nos redimeret passione ac morte, venerat. Accessit igitur locum eundem, ut patris obedientiam sibi iniunctam impleret, & quo nos quoque ad obedientiam & Dei & hominum impigros currere & alacres doceret. Transibat autem per prouinciarum duarum, Samariæ & Galilææ medium, in quibus non raro prædicauerat & signa fecerat.

GGGG 3 Et